Vlaams Bijenteeltprogramma

Oproep imkerverenigingen en steden/gemeenten: toelichting steunaanvraag bijenvriendelijk plantgoed			Rapporteur
Referentie	**Datum**	**Status**	**Contact**
VBP/admin/2022/033	22/06/2022	Finaal	Ellen Danneels Ellen.Danneels@UGent.be

Betreft:

- Financiële ondersteuning voor aanplant van bijenvriendelijk plantgoed
- 25.000€ te verdelen over imkerverenigingen en steden/gemeenten in Vlaanderen
- Deadline steunaanvraag 10 juli 2022
- Verdeling waardebonnen in september 2022, te gebruiken tegen eind februari 2023

1. Inleiding

Het Vlaams Bijenteeltprogramma (VBP) dat loopt tot en met 31 juli 2022 ondersteunt de imkerverenigingen in Vlaanderen financieel en praktisch bij het uitbouwen van bijenstanden die een maatschappelijke en educatieve rol hebben in de gemeenschap. Deze Vlaamse bijenstanden zijn uitermate belangrijk om het VBP dichter bij de basis te brengen. Zij worden onder andere voor verschillende programmapunten ingeschakeld om de informatiestroom naar de imkers te faciliteren. Naast de Educatieve en Experimentele bijenstanden (https://honeybeevalley.eu/partners/certified-partner) kunnen ook andere 'gemeenschapsbijenstanden' beroep doen op het VBP. Onder deze gemeenschapsbijenstanden zien we locaties of ruimtes waarin collectief geïmkerd wordt en die binnen de vereniging gebruikt worden bij vorming en opleidingsinitiatieven. Ze worden sporadisch opengesteld aan een niet-imkerpubliek om kennis te maken met de bijenteelt.

Tijdens het 2de werkingsjaar van het VBP (tot 31 juli 2021) werd 20.000€ uitgetrokken ter ondersteuning van toestellen in het kader van wasverwerking. In het 3de werkingsjaar (tot 31 juli 2022) wordt dit bedrag opgetrokken naar 25.000€. Voor het behoud van bijenvolken in Vlaanderen is voldoende voedsel in de omgeving van bijenstanden zeer belangrijk. Daarom dat de subsidie dit jaar zal gebruikt worden om het drachtgebied in Vlaanderen een boost te geven door een massale aanplant van bijenvriendelijke planten.

2. Vorm van financiering: aankoop bijen- en insectenvriendelijk plantgoed

Imkers en hun bijen zijn qua voedselvoorziening afhankelijk van het aanwezige aanbod aan planten in de omgeving dat aangeplant wordt door steden en gemeenten of door burgers. In sommige gebieden worden reeds vanuit verschillende organisaties boomplantacties, bloembollenverkoop, de verkoop van bijenvriendelijke bloemenmengsels ect. opgezet om het drachtgebied, dus het voedselaanbod en ook de nestplaats voor verschillende insecten en andere fauna te verbeteren. Kwalitatief plantgoed is echter vaak vrij duur. Het is dus niet voor elke vereniging realistisch om een grootschalige aankoop en/of plantactie te organiseren. Lokale imkerverenigingen of steden en gemeenten kunnen daarom nu een aanvraag indienen om een aankoop van plantgoed bij een lokale, vooraf geselecteerde kweker te organiseren. Er zal rekening gehouden worden met een geografische spreiding van de middelen over Vlaanderen.

Om een duidelijk zicht te krijgen op de kosten die zullen gemaakt worden, wordt gevraagd een raming in te dienen (zie invuldocument). Hierop worden de plantensoorten, de maat en de aantallen vermeld. We doelen voornamelijk op bomen met een dikkere stam (bij voorkeur 12/14) zodat het volgende seizoen reeds bloei mogelijk is. Na goedkeuring zal het VBP afhankelijk van de bestelwaarde een waardebon van een vooraf geselecteerde lokale kweker overhandigen die dan kan gebruikt worden als betaalmiddel. Na goedkeuring van de aanvraag kunnen de bestellingen rechtstreeks door de verenigingen of steden en gemeenten geplaatst worden bij de desgewenste kweker. De waardebon dient gebruikt te worden binnen te gestelde termijn: vóór 1 maart 2023.

Het aangekochte plantgoed wordt bij voorkeur aangeplant op het domein van de verenigingsbijenstand of in de nabije omgeving van de bijenstand. Imkerverenigingen kunnen echter ook een verzamelaankoop organiseren, opdat het plantgoed kostenvrij kan aangeboden worden aan de individuele leden van de imkervereniging. Individuele bestellingen van particulieren worden echter niet aanvaard. Er dient een inventaris te worden bijgehouden van alle aangekochte planten. Ook zal na de aankoop de afhaalbon en fotomateriaal van de aanplant opgevraagd worden.

3. Indienen van dossier

Imkerverenigingen doen hun aanvraag door een sjabloon in te vullen dat wordt verspreid via de Newsflash van Honeybee Valley en de websites van de imkerkoepels. Hierin wordt gevraagd de uitgaven te specifiëren en de locatie van de aanplant te verduidelijken. Ingediende aanvragen zullen aan de hand van verschillende selectiecriteria beoordeeld worden. Zie hieronder.

4. Selectiecriteria

De aanvragen moeten aan volgende voorwaarden voldoen:

- Indieners zijn imkerverenigingen of steden/gemeenten
- Aanplant van bomen (zie suggestie onderaan) en/of heesters op of rond een bijenstand
- Bij voorkeur inheemse plantensoorten (geen invasieve exoten)
- Bijenvriendelijke planten met goede pollen & nectarwaarden (cf. Plant It & Bijenplantengids)

Het is de betrachting van het VBP om zoveel mogelijk aanvragen te weerhouden, opdat een groot aantal imkers van de middelen kan genieten. In de selectie van de aanvragen zal evenwel rekening gehouden worden met het tijdstip van de aanvraag, volgens het principe “eerst komt, eerst maalt”.

5. Rapportering

Na de besteding van de middelen, dienen de gegadigden hierover te rapporteren, bij voorkeur met fotomateriaal waarbij zichtbaar is dat de middelen goed besteed werden. Deze rapporten zullen toegevoegd worden aan het algemeen evaluatierapport dat na ieder werkingsjaar wordt opgemaakt en ter controle overgemaakt aan de bevoegde instanties.

6. Concrete timing

Aanvraagperiode: van 22 juni 2022 t.e.m. 10 juli 2022.

Verdeling van waardebonnen in de loop van september 2022.

Plantgoed afhalen ten laatste 28 februari 2023.

Deadline rapportering over besteding van de middelen: 31 maart 2023.

Suggestie van bijenvriendelijke bomen

Deze selectie bevat bomen die samen een bloeiboog garanderen met bloei van vroege voorjaar tot in het late najaar. De inheemse soorten dragen de voorkeur, maar enkele uitheemse werden toch toegevoegd wegens hun hoge nectar/pollenwaarde en/of interessante bloeiperiode.

Latijnse naam	**Nederlandse naam**	**Oorsprong**
Populus nigra	Zwarte populier	inheems
Malus sylvestris subsp. Sylvestris of Pyrus malus, Malus acerba	Wilde appel	inheems
Prunus/Cerasus avium	Zoete kers	inheems
Acer campestre	Spaanse aak,Veldesdoorn	inheems
Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn	inheems
Tilia cordata	Winterlinde	inheems
Alnus glutinosa/vulgaris	Zwarte els	inheems
Corylus avellana	Hazelaar	inheems
Salix caprea	Boswilg	inheems
Tilia henryana	Gewimperde linde	uitheems
Castanea sativa	Tamme kastanje	inheems
Tetradium danielli	Bijenboom	uitheems
Sophora japonica	Honingboom	uitheems
Salix triandra	Amandelwilg	inheems
Thus typhina	Fluweelboom	uitheems